

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 98.
MELLÉKLET:1 db

TÁRGY: Beszámoló a Szociális Központ 2008. évi tevékenységéről

ELŐTERJESZTÉS
SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2009. május 7-i
ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ: *Dr. Főfai Klára a Szociális és Gyámhivatal vezetője*

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: *Rottenbacher Ádám a Szociális Központ igazgatója*

ELŐADÓ: *Rottenbacher Ádám a Szociális Központ igazgatója*

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:
Szociális és Egészségügyi Bizottság

HATÁROZAT SZÁMA:
.../2009. (.....) SzEB határozat

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Tisztelt Közgyűlés!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többszörösen módosított 1993.évi III.tv. meghatározza az állam, ill. az önkormányzatok által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésük garanciáit.

A 2008-as év kiemelt feladata az Alapszolgáltatási Társulás által felvállalt alapszolgáltatások átvétele, ill. elindítása a társult településeken 2008. január 01. napjától.

2007. február 01. napjától Tolna város önkormányzatával kötött intézményfenntartó társulás keretében működtetjük Tolnán a 42 férőhelyes idősek otthonát is.

Ennek figyelembevételével került kialakításra a jelenlegi formájában működő Szociális Központ, mint egyesített szociális intézmény, melynek feladatkörébe tartozik a két intézményfenntartó társulás által érintett terület idős lakóinak szociális alap-, ill. szakosított ellátása, valamint a fogyatékosokat ellátó nappali intézmény.

A Szociális Központ intézményei által végzett szociális szolgáltatási tevékenység 2008. évben az alábbiak szerint alakult:

A Szociális Központ a szociális alapszolgáltatások keretében gondoskodik

- a szociális étkeztetésről,
- a házi segítségnyújtásról,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról,
- az idősek nappali ellátásáról,
- a fogyatékosok nappali ellátásáról.

1. A szociális étkeztetés keretében gondoskodunk azon személyek napi egyszeri meleg étkeztetéséről, akik ezt önmaguk részére -koruk, egészségi állapotuk és/vagy szociális helyzetük miatt- nem képesek biztosítani.

A szociális étkeztetés igénybevétele intézményünknel 2008 évben kétféleképpen történik:

- az étel főzőhelyen vagy kiosztó helyen éthordóba adagolásával,
- az étel -az intézmény szervezésében történő- kiszállításával.

A szolgáltatást 2008. évben 231 fő vette igénybe (2007-ben 217 fő)

A célcsoport átlag életkora: 66,5 év

Az étkeztetés intézményi térítési díját évente, az előző évi önköltség, valamint az állami normatív hozzájárulás figyelembevételével a Közgyűlés határozza meg. Az étkeztetés intézményi térítési díja 2008 évben 460,- Ft/ebéd, a kiszállítva 495,-Ft.

2008. évtől családi jövedelem vizsgálatot kell végeztetni. A jövedelemigazolást a jegyző adja ki 1 éves időtartamra. 2008. évtől megszűnt az ingyenes étkeztetés.

2. **Házi segítségnyújtás** azon személyek részére nyújtott ellátás, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak. Célunk a jogosult önálló életvitelének fenntartása szükségleteinek megfelelően, saját lakókörnyezetében.

A gondozásért óradíjat kell fizetni, melynek összege 2008. évben 430,- Ft/óra volt.

A gondozotti létszám alakulása 2008. évben:

2008. évi induló létszám: 60 ellátott

2008. évi záró létszám: 120 ellátott.

A 120 fő zárólétszám tartalmazza a társult településeken (Harc, Kéty, Felsőnána, Murga, Ócsény, Decs) ellátott időseket is.

A házi segítségnyújtás igénybevételi eljárása megváltozott. Az ellátottak gondozási szükséglet, valamint családi jövedelemvizsgálatot követően vehetők fel.

Megfigyelhető, hogy az étkeztetésben és a házi segítségnyújtásban 351 idős emberrel van napi kapcsolatunk.

Nem csökkent az igény a hétfélig, ill. az ünnepnapokon végzett étkeztetés, és gondozás iránt. Jelenleg átl. 80 fő veszi igénybe ezen szolgáltatásunkat. Ők szinte kivétel nélkül egyedülálló idős emberek, akiknek a hétfélig főzés is komoly gondot okoz. Ezt a szolgáltatást csak Szekszárd városban biztosítjuk.

Lehetőségeinkhez mérten a házi segítségnyújtásban továbbra is biztosítani tudjuk a korszerű gondozás (gondozók munkáját megkönnyítő) technikai feltételeit (pl.: kórházi ágy, szoba WC, járókeret,.....). Ezen túlmenően, az általunk nem gondozottaknál is biztosítjuk a segédeszköz kölcsönzés lehetőségét.

A felmerült étkeztetési és gondozási igényeket minden esetben fel tudtuk vállalni. Az igény indokolatlansága, ill. kapacitás hiány miatt senkit nem kellett elutasítani.

Az alapszolgáltatásban dolgozó valamennyi gondozó szakképzett. A gondozók munkájára panasz nem, vagy csak elvétve érkezett, amit rövid úton orvosolni tudtunk.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A szolgáltatás 2003 decemberétől áll a rászoruló idősök rendelkezésére.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 24 órás ellátást, felügyeletet biztosít azon személyek számára, akiknél ezt egészségi állapotuk indokolja.

A program 2003 decemberében 25 készülékkel indult, 2007 évben 58 készülékkel dolgoztunk Szekszárdon. 2008. januártól Szekszárdon 80, az Alapszolgáltatási Társulás keretében, a társult településeken pedig további 30 készüléket működtetünk. 2008 év végén 117 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A diszpécserközpont a Mérey u. 42. sz. alatti idősök otthonában található. A napközbeni ügyeletet a központ, a munkaidőn túli ügyeletet Szekszárdon 7, a társult településeken 5 fő szakképzett gondozónő látja el készenléti rendszerben.

A segélyhívást követően, minden esetben, 20 percen belül a helyszínre érkezett a gondozónő.

A szolgáltatásért térítési díjat az ellátottnak nem kell fizetni. A költségeket jelenleg még fedezi az állami hozzájárulás.

A várakozók száma átl. 2 fő, várakozási idő 3-4 hét.

4. Idősek nappali ellátása:

Az **idősek nappali ellátását** biztosító intézmények azok számára nyújtanak ellátást, akiknek van ugyan saját otthonuk, de napközbeni tartózkodásuk, étkeztetésük, tartalmas elfoglaltságuk saját otthonukban nem megoldott.

A Szociális Központ ezen ellátást 5 Idősek Klubjában biztosítja, összesen 150 férőhellyel. Az intézmények területi elhelyezkedésük következtében gyakorlatilag a teljes várost lefedik.

Az idősek klubjainak férőhely kihasználtsága Szekszárdon:

	engedélyezett férőhely	felvett létszám
2004.12.31.	100	102
2005.12.31.	100	106
2006.12.31.	100	98
2007.12.31.	100	101
2008.12.31.	100	104

Az idősek klubjainak férőhely kihasználtsága Decsen:

2008.12.31.	50	38
-------------	----	----

A feladat ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak.

Valamennyi nappali intézményünk otthonos, jól felszerelt, az idősek fizikai szükségleteit és kulturális igényeit kielégítik. A szakdolgozók ezen felül nagy hangsúlyt fektetnek a mentális gondozásra, a közösségi élet megszervezésére, de oda figyelnek a gondozottak egyéni problémáira és segítenek azok megoldásában. Az intézmények között jó az együttműködés, sok közös kulturális rendezvényt szerveznek, amely lehetővé teszi új kapcsolatok kialakítását, és a régiek ápolását. Két idősek klubja (Mikes és a Rákóczi utcai) határozott idejű működési engedéllyel rendelkezik, mivel ezen intézményeinkben nem biztosított az akadálymentes közlekedés. A Mikes utcai klub akadály mentesítésére sikeresen pályáztunk, a munkálatok 2009. április 16.-án megkezdődtek.

A szolgáltatás intézményi térítési díja 2008. évben 460,- Ft volt.

2008. januárjától lehetőségünk van azon klubtagjaink szállítására, akik önerejükben nem képesek közlekedni. Ezzel a kezdeményezéssel kívánjuk biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést a szolgáltatáshoz, s egyben javíthatjuk az intézményeink kihasználtságát is. A szállítással sikerült bekapcsolni a déli városrészt is a nappali ellátásba. A jelentkező igényeket folyamatosan kitudjuk elégíteni, várakozó nincs.

5. Fogyatékosok nappali ellátása:

Az intézmény célja kettős:

- a. Súlyos és halmozottan fogyatékos tanköteles korú gyermekek komplex személyiség és képesség fejlesztése, a képzési kötelezettség teljesítése, valamint a nappali szociális ellátás.

- b. Már nem tanköteles korúak nappali szociális ellátása, gondozása, foglalkoztatása, felnőtt szocializációs minták elsajátíttatása.

Engedélyezett létszámunk 22, a felvett gondozottak száma 22.

Az intézmény szakmai munkáját, a célban meghatározott képzést, fejlesztést, foglalkoztatást egy-egy szociálpedagógus, gyógypedagógus, óvónő végzi. A mindennapi munkát segítő négy gondozó is rendelkezik az előírt szakképesítéssel.

Heti 2-2 órában egy szomatopedagógus végez úszásterápiát, szociális munkás zeneterápiát, illetve táncterápiát az intézményben.

2008 évig gyakorlatilag minden igényt ki tudunk elégíteni, jelenleg 2 fő várakozik felvételre.

Intézményünk tagja a Speciális Művészeti Műhely Egyesületnek. Ennek köszönhetően részt vehettünk Tatabányán a nemzetközi, valamint Pécsen a regionális kulturális fesztiválon.

Az intézmény csakúgy, mint a Szociális Központ valamennyi egysége, terephelye a városban működő közép- és felsőfokú szociális képző intézményeknek.

Rendszeres és folyamatos a kapcsolatunk a hasonló profilú alapítványokkal, intézményekkel, mint pl. az „Önálló Életért Alapítvány”, a „Kék Madár Alapítvány”, az „ÉFOÉSZ”, stb.

Gyógypedagógiai munka: a 6-16 éves korosztálynál a képzési kötelezettség teljesítése, ellátottanként heti 3 órában. 2008 évben ez 2 fiatal érintett. A 16. életévüket betöltötték, értelmi és szomatikus képességeiknek megfelelően részesülnek képesség és személyiség fejlesztő foglalkoztatásban.

A kézműves műhelyben különböző technikákkal dolgoznak a fiatalok: szövés, festés, hímzés, gyöngyfűzés, papírhajtogatás, csuhézés, üvegfestés.

Programjaink: zenehallgatás, úszás, főzés, torna, könyvtár-, mozi-, színház-, múzeumlátogatás, ünnepeinkről való megemlékezés, piac- és bolt látogatás, természetjárás, kirándulás, névnapok megtartása, stb.

Nagy sikernek örvendek az állatkerti kirándulás, a Balatonlellei üdülés, valamint a Domboriban megszervezett családi nap.

A Szociális Központ a szociális szakellátás keretében gondoskodik az idősek ápoló – gondozó otthonban történő ellátásáról.

Ápolást-gondozást nyújtó intézmény a Dr. Kelemen József Idősek Otthona.

Ezen intézmény 1992 évben kezdte meg működését 56 férőhellyel. Jelenleg a bentlakásos férőhelyek száma Szekszárdon 113, Tolnán 42. Az otthon lakóit megállapodás formájában, elsősorban Szekszárd és Tolna városokból, ill. a kistérségből vesszük fel.

Az intézmény 155 férőhelye az alábbiak szerint oszlik meg:

- Mérey út 33-37.: 66 fh.
- Mérey út 42.: 10 fh.
- Kadarka utca: 37 fh.
- Tolna 42 fh.

Az otthon a megnyitás óta teljes kihasználtsággal működik. Az intézmény iránti érdeklődés ezt követően sem csökkent. Az elhelyezésre várakozók száma jelenleg 82 fő. 2008. január 01.-től megváltozott az igénybevételi eljárás. Intézményi felvételre csak az ORSZI szakvéleményét (min. napi 4 óras gondozási szükséglet), valamint a jegyző jövedelem és vagyonvizsgálatát követően kerülhet sor.

2008. dec. 31.-én az otthonokban elhelyezett lakók száma 155 fő, ebből 124 nő, 31 férfi.

A lakók kor szerinti megoszlása 2008 évben:

Korcsoportok	nő	férfi
50 év alatt	-	-
51-60 év	1	-
61-70 év	10	6
71-80 év	46	9
81-90 év	51	16
91 év felett	16	-

Lakóink *önellátó képessége* az alábbiak szerint oszlik meg:

2007. évben		2008. évben
25,3 %	önellátó	21 %
56,5 %	részben önellátó	53 %
18,2 %	teljes ellátásra szorul	26 %

A fentiekből látható, hogy az idősek otthonában dolgozó nővérek munkája nehéz fizikai és mentális megterheléssel járó feladat.

Lakóinkat egy házi orvos látja el heti vizit, ill. igény szerinti hívással.

A rendelőintézeti, ill. kórházi háttérrel a TM. Önkormányzat Kórháza biztosítja. Az intézményben a pszichiáter szakorvosi teendőket Dr. Szabó Zoltán látja el. Pszichiátriai gyógyszeres kezelés alatt áll a lakók 51 %-a.

Incontinens a lakók 60 %-a.

Mozgássérült, s így segédeszközt (bot, járókeret, kerekesszék) használ a lakók 53,5 %-a, 4 fő ágyban fekvő beteg.

Lakóink részére ruházatot nem kell biztosítani, abból teljes egészében önellátóak.

Az alábbi összefoglaló táblázat a bentlakásos jogviszony megszűnésének különböző formáit mutatja az elmúlt öt esztendőben, s egyben az éves fluktuációt, a felvehető létszámot:

év/férőhely	meghalt	haza költözött	más intézménybe	összes ki-lépő	%
2003/111	20	3*	-	23	20,7
2004/111	23	2*	-	25	22,5
2005/111	11	2*	-	13	9,9

2006/111	27	2*	2	31	27,9
2007/155	30	8*	6	44	28,3
2006/155	41	8*	3	52	33,5

 * határozott idejű beutaltak voltak.

Az ápolási - gondozási munka (egészségügyi, fizikai ellátás) mellett jelentős szerepe van a **mentálhigiénés csoport** munkájának. A csoport feladatai közé tartozik, a felvételi kérelem beérkezésétől – az idős ember eltávozásáig, a pszichés gondozás, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltése, a foglalkoztatás. Célja az önálló képesség megtartása, a függőség érzésének csökkentése.

A gondolatok terelésének, irányításának különösen nagy jelentősége van az idős korban, amikor az ember könnyen belefeledkezik a problémáiba, és erősen kötődik a múlthoz.

A **pszichés gondozás** keretében végezzük a lakók előgondozását, az új lakó közösségbe való beillesztését. 2008 évben 67 esetben végeztünk előgondozást.

Minden lakóval egyéni beszélgetést folytatunk, mely beszélgetések igazodnak a lakó érdeklődésének megfelelő témákhoz.

Elősegítjük a családdal, a barátokkal, a társadalommal való kapcsolattartást, megismertetjük az otthon mindennapi életével, és a házirenddel.

Kórházba kerülés esetén értesítjük a hozzátartozókat, s hetente meglátogatjuk lakóinkat. 2008 évben átlag heti két alkalommal látogattuk meg lakóinkat.

Szükségszerint lakógyűlést tartunk, ahol lakóinknak lehetősége van arra, hogy elmondják az Őket érintő, foglalkoztató problémáikat, gondjaikat, örömeiket, élményeiket. Megvitatjuk, közösen megtervezzük az otthon aktuális és jövőbeni rendezvényeit, programjait. A közösség ötleteket ad az élelmezésvezetőnek az étlapkészítéshez, de itt köszöntjük meg minden héten az aktuális névnaposokat, ill. havonta a születésnapokat.

Foglalkoztatási programunkat igyekszünk úgy kialakítani, hogy az biztosítsa a tartalmas öregkor megélésének lehetőségét.

Fő célunk annak megelőzése, hogy lakóink a teljes tétlenségbe vonuljanak vissza. Fontos számunkra azon lakók foglalkoztatása is, egyénre szabott módon, akik nem tudnak részt venni a csoportos foglalkozásokon.

Nagy hangsúlyt fektetünk a Kadarka utcai otthonnal, a 10 férőhelyes Mérey utcai otthonnal, valamint a Tolnai otthonnal való közös foglalkoztatásra és együttműködésre.

Nagyobb rendezvényeinken (Pünkösöd, Aug.20, fürdőhelyi kirándulásaink,...) klubosaink is részt vesznek, s természetesen minden alkalommal vendégeink a fogyatékosok nappali intézményeinek fiataljai is.

2008 évben a tervezett programokon kívül több plusz programon vettünk részt. Színházban voltunk Budapesten, nyáron több alkalommal fürdőkiránduláson vettünk részt, Gunarasban és Kaposváron. Kirándulni voltunk Decsen a Vadasparkban, Mohácson, Budapesten az állatkertben. Nagy sikere volt a nyári 3-4 napos üdültetésnek Balatonlellén.

Rendszeresen részt veszünk a társ otthonok rendezvényein.

Programjainkon a kerekesszékekhez kötött lakóink is részt vesznek, ami nagy élmény számukra és számunkra is.

Az intézmény gazdálkodása:

Létszám és bér gazdálkodás: Az intézmény engedélyezett létszáma 2008. december 31-én 101.5 fő, mely tartalmazza a társult településeken foglalkoztatottakat is.

A 2008-as évben szomorúan tapasztaltuk, hogy a központi béremelés elmaradt. Lehetőségünk volt azonban évvégén, a többletteljesítmények elismerésére az intézmény munkavállalóit jutalomban részesíteni. A jutalom teljes összege költségkímélő módon kerül kifizetésre, ajándékutalvány és üdülési csekk formájában.

Az intézményben a szakképzettségi arány 100 százalékos.

A dolgozók képzésére, továbbképzésére folyamatosan nagy hangsúlyt fektetünk. A jogszabályi előírásoknak megfelelően szakdolgozóink részt vesznek a kredit pontot adó továbbképzéseken, ill. mi magunk szervezünk ilyen képzéseket.

Felhalmozási kiadások:

- A Mérey u. 42. ingatlanon elvégeztük az épület teljes hátsó homlokzatának szigetelését, vakolását. Ugyanitt térburkolat, és beépített szekrények készültek.
- Belső átalakítással komfortosabbá tettük a Kadarka utcai otthon egy részét, 3 db egy ágyas lakószoba kialakításával az irodák helyén. Továbbá beépített szekrények készültek a hatékonyabb tér kihasználás érdekében.
- A székhely intézményben, Mérey utcai otthonban, a lakók egészségi állapotának romlása miatt, az emeleten komfortosítottuk az étkezőt, tálalószekrény beépítésével. Felújítottuk és egyben komfortosabbá tettünk két lakószobát és a hozzá tartozó előteret a földszinti pavilonban.
- Kerékpárt és bioptron lámpát vásároltunk a Decsi Idősek Klubja részére.
- Megteremtettük a Tolnai intézményben a helyben mosás feltételeit, ipari mosógép, mángorló vásárlásával, valamint a mosodai szennyvízelvezetés kiépítésével. A kertben térburkolat és pihenőhely készült az idősek számára. A tetőtéri irodát klimatizáltuk.

2009. évben szeretnénk tovább növelni az ellátás színvonalát. Ennek érdekében folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket.

Pályázati forrásból (15.000 e. Ft) elkezdődött a Mikes utcai idősek klubja felújítása, mely tartalmazza a teljes akadálymentesítést. Szintén pályázati forrásból (1.278 e. Ft.), a szerződés aláírását követően, megkezdődik 4 mozgáskorlátozott, rossz szociális körülmények között élő házi gondozottunk lakásában az akadálymentesítés.

Elbírálás alatt áll a Mérey u. 33-37. emeleti fürdőszobáinak akadálymentesítésére beadott pályázatunk (15.000 e.Ft.).

Megkezdődött a földszinti, fekvőbetegeket ellátó pavilon részben egy nagyobb közösségi tér kialakítása, a nővérszoba és a csatlakozó illemhely felújításával (750 e.Ft.).

Az intézmény gazdálkodását évek óta a megszorítások, és a takarékoság jellemzi. Ennek ellenére, kihasználva a belső és külső lehetőségeket, biztosítani tudtuk a színvonalas ellátást, gondozást.

Az intézmény kiadásainak döntő hányadát a bér kiadások és azok járulékai, valamint a célfeladatok költségei adják.

Az intézmény számára igen fontos a *külső kapcsolattartás*. Így rendszeres és folyamatos jó kapcsolatunk van:

- a fenntartó önkormányzatunkkal, ill. annak hivatalával,
- a Tolna megyében működő valamennyi szociális intézménnyel, és azok fenntartóival,
- a Tolna Megyei Szociális Intézmények Egyesületével, valamint a Szociális Szolgáltatók Országos Szövetségével,
- a szociális- és egészségügyi képzést végző helyi intézményekkel, melyek hallgatói részére gyakorlóléhselyet is biztosítunk intézményünkben,
- az idősek és az érzékszervi, ill. értelmi sérültek városi, és megyei szervezeteivel, és valamennyi karitatív szervezettel.
- a munkavállalói érdekképviselői szervekkel, valamint a médiával.

Szekszárd, 2009. április 20.

Rottenbacher Ádám
igazgató

Határozati javaslat

Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a Szociális Központ beszámolóját a 2008. évi tevékenységéről.

Határidő: azonnal

Felelős: Horváth István polgármester